บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้เน้นการปรับปรุงสมบัติทางด้านเคมีของกระเบื้องเซรามิกโดยใช้วัสดุเคลือบที่มีส่วนผสมของ CaO, ZrO_2 และSiO_2 หรือเรียกว่า เคลือบ CZS เนื่องจากมีความทนต่อการกัดกร่อนทางเคมีสูง และมีความแข็งแรงเชิงกลสูง ในการทดลองจะใช้ส่วนผสมของสารเคลือบกระเบื้องที่ประกอบด้วย SiO_2 ปริมาณร้อยละ 53 โดยน้ำหนัก CaO ปริมาณร้อยละ 31-35 โดยน้ำหนัก และ ZrO_2 ปริมาณร้อยละ 12-16 โดยน้ำหนัก เป็นวัตถุดิบตั้งต้น แล้วทำการหลอมส่วนผสมทั้งหมดที่อุณหภูมิ 1500 $^{\circ}$C โดยใช้เบ้าหลอม Platinum Crucible จากนั้นทำให้เย็นตัวอย่างรวดเร็วด้วยการเทน้ำแก้วลงในน้ำ (Quenching) เพื่อให้ได้ฟริต (Frits) และบดให้ได้อนุภาคที่ละเอียดสำหรับนำไปเคลือบบนผิวของกระเบื้อง แล้วนำผงฟริตที่ได้ไปวิเคราะห์หาวัฏภาคด้วยเครื่อง XRD ตรวจสอบการเกิดปฏิกิริยาที่อุณหภูมิต่างๆ ด้วยเครื่อง DTA และตรวจสอบโครงสร้างของผิวเคลือบด้วยกล้องจุลทรรศอิเล็คตรอนแบบส่องกราด (SEM)

ผลการทดลองพบว่าเมื่อเติม CaO ลงในเนื้อเคลือบที่มีองค์ประกอบของ SiO_2 เป็นหลักจะสามารถทนต่อการกัดกร่อนจากกรดได้ แต่อย่างไรก็ตามหากมีการเติม ZrO_2 ในปริมาณที่ไม่เกินร้อยละ 14 โดยน้ำหนัก จะสามารถทำให้ต้านทานการกร่อนจากกรดเพิ่ม เนื่องจาก CaO, ZrO_2 และSiO_2 จะทำให้เกิดสารประกอบใหม่ในเคลือบ ได้แก่ Wollastonite ($CaSiO_3$) และCalcium zirconium silicate (Ca_2ZrSi_{12}, $Ca_3ZrSi_2O_9$, $CaZrSi_2O_9$ และ$Ca_{1.2}Si_{4.3}Zr_{0.2}O_8$) ในระบบ CaO-$ZrO_2$-$SiO_2$ system แต่ถ้ามีปริมาณ CaO มากเกินไป จะทำให้เคลือบจะเดือดเป็นฟองได้ง่ายทำให้เกิดรูพรุน เมื่อทำการทดสอบความต้านทานต่อการกัดกร่อนจากกรด พบว่าส่วนผสมของเคลือบที่มี ZrO_2 ในปริมาณ 13 ร้อยละโดยน้ำหนัก จะมีความต้านทานต่อการกัดกร่อนจากกรดได้ดีที่สุด เนื่องจากปริมาณของเฟส Wollastonite เกิดขึ้นจำนวนมาก และมีค่าน้ำหนักที่หายไปหลังทดสอบการทนกรดน้อยที่สุด คือมีค่าเพียง 0.20 ร้อยละโดยน้ำหนัก ซึ่งเหมาะสมสำหรับทำกระเบื้องเซรามิกชนิดทนกรดเพื่อปกป้องโครงสร้างทางวิศวกรรมในชั้นเกลือหิน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Abstract

In this research has been focused on the improvement of chemical properties of the ceramic tile by using the mixture of CaO, ZrO_2 and SiO_2 as CZS glaze material due to their possess high corrosion resistance and high strength. The glaze compositions were contained 53 wt% SiO_2 wt%, 31-35 wt% of CaO and 12-16% of ZrO_2. Then the mixtures were melted at 1500°C by using platinum crucible and quenched in the water to obtain frit and ground as glaze powder materials. The various compositions of frit powder were analyzed phase composition by XRD, chemical reaction by DTA and the surface morphology of the as-received tile was observed by using a scanning electron microscope (SEM).

The results showed that the addition of CaO in the SiO_2 composition it could be enhance the corrosion resistant. However, with the addition of 12-14 wt% ZrO_2 in to the CaO-SiO_2 glaze mixture, the corrosion resistant was increased in comparison with ordinary CaO-SiO_2 glaze. This is because CaO, ZrO_2 and SiO_2 compound could be generate the new phase such as Wollastonite ($CaSiO_3$) and Calcium zirconium silicate (Ca_2ZrSi_{12}, $Ca_3ZrSi_2O_9$, $CaZrSi_2O_9$ and $Ca_{1.2}Si_{4.3}Zr_{0.2}O_8$) in the system CaO-$ZrO_2$-$SiO_2$ system. Nevertheless, the excess amount of CaO was produced many pore in the glaze matrix. As the result from the corrosion test, with highest corrosion resistant and lowest weight loss of 0.20% was obtained from the mixture with 13wt% ZrO_2 consists the large amount of Wollastonite phase which is suitable for acid-resistant ceramic tiles to protect engineering structures in rock salt.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี